

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesít: új lapot mi örömmel helyesljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Segéd-szerkesztő:
KETSKÉS ELEK.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytösdékben.

Az Oltáregylet kiállítása.

Két napon át lengette a hűvös tavaszi szél az Oltáregylet fehér zászlaját a Ferenc-József-nőnevelde portáléja felett. Két napon át járt városunk lakossága a mai korban ideális szépsége tekintetében páratlan kiállítás megtekintésére. Megnézték e kiállítást hívők és nem hívők egyaránt; az előbbieket, hogy hitükben erősödjének, az Oltáriszentség fokozottabb szeretetére, imádsására buzduljanak; az utóbbiak, hogy csodálattal, bámulattal teljenek el azon vallás iránt, melynek kenyér szín alatt rejtőző Alapítója csaknem két ezer év után is ekkora szeretetre, ekkora áldozatkésziségre bírja hiveit; mely lelkeket alakít, lelkeket teremt a maga számára, hogy ne legyen elhagyatva az Oltárak szentélyében, hogy ne legyen szegény, koldus a legszegényebb falusi templomban sem, hogy hófehér vászon, selyem, arany, ezüst hirdessék fenségét, szentélyét az Eucharisziának.

Tegnap este zárult be a kiállítás ajtaja s a következő napokban ezrek és ezrek mondanak hálát a székesfehérvári Oltáregyletnek szegény templomai felruházásáért, kérnek áldást az áldozatkész, hitből élő székesfehérvári katolikus hölgyek számára a szentségi Üdvözítőtől.

Az Oltáregylet évenként egybegyűjtött filléreiből 1400—1500 koronát áldoz templomi felszerelésekre, nem számítva a sok száz korona értékű ajándékokat, mellyel a kiállítás alkalmával jóságos lelkek gazdagítják az együletet. Ha

ehhez hozzávesszük az egész éven át végzett kézimunkát, bátran tehetjük a kiállított tárgyak értékét 4000—5000 koronára. S mindez a szentségek Szentségéből táplálkozó élő hitnek munkája. Az Oltáregylet kiállításának nevelő, áldásos hatását mi sem mutatja jobban annál, mint hogy a kiállítás alkalmával az egylet tagjainak száma mindig erősen növekszik. „Abyssus abyssum invocat“, a kiállítást létesítő mélyes hit átjárja a lelkek mélységeit, melyek örömmel nyílnak meg az Üdvözítő iránti szeretet befogadására.

A kiállítást vasárnap délután Erzsébet főhercegnő is megtekintette. A magas vendéget, ki maga is tagja az egyesületnek, a kiállítás színlhelyén az elnök, Szögyény Marich Julia kalauzolta. A főhercegnő mindent tünetesen megnézett, érdeklődött az egyes tárgyak adományozói és készítői iránt s végül teljes elismerésének kifejezése mellett távozott a kiállításról.

A kiállítás gazdagsága hangos szóval hirdeti azt a jó szellemet, azt az áldozatkésziséget, mely az Oltáregylet tagjainak szívét elhűti. E szellem ápolója, erősítője az egyesület páratlan buzgósága elnöke, Szögyény Marich Julia kit a kiállítás sikerének megteremtésében is az oroszlárnész illeti.

Kimutatás.

A székesfehérvári Oltáregylet 1905. évi kiállításáról, mely az idén is, úgy, mint a megelőző években a Ferenc-József-nőnevelde fűtözte-

lendő főnökje által kegyesen átengedett helyiségben tartatott.

1. Gánth.

Olaj-, és szentségtartó, 2 oltárterítő, egyiket varrta dr. Szabady Józsefné, a csipkét adta Kolb Jozefa, a másikat adja özv. Stefán Györgyné. 1 alba, adta Gerendai Gyuláné, 1 karing, varrta Eisenbart Ágostonné, csipkét adta özv. Schnezer Nándorné, 2 ministránsing, adta Schlammdinger Alajosné, 1 corporale, varrta Eisenbart Ágostonné, vásznat adta gróf Zichy Lujza, csipkét dr. Szabady Józsefné, 1 lavabokendő, varrta Eisenbarth Ágostonné, vásznat adta gróf Zichy Lujza, 1 purificatorium, varrta Eisenbarth Ágostonné, vásznat adta gróf Zichy Lujza, csipkét dr. Szabady Józsefné; 1 vállkendő, adta gróf Zichy Lujza, 1 ingulum, adta id. Tóth Béláné.

2. Bakonysárkány.

Fekete casula, varrta Peék Róza, a bányonyt adta gróf Zichy Lujza; feltámadási Krisztusz-szobor, 2 karing, egyet adott gróf Zichy Lujza, egyet varrt özv. Schmetzer Jánosné, a vásznat adta gróf Zichy Lujza, 1 palla, készítette Montadt Ilona.

3. Sárosd.

Violaszínű pluviale stózával, 4 vörös, 4 fekete, 4 violaszínű ministránsruha. Ciboriumköpernye, adta Destek Adolfné, himezte a monogramot özv. Szűcs Kálmánné, fali szenteltvíztartó sekrestyébe, lavabo a sekrestyébe, adta Ferenc József-nőnevelde főnökje, tumbatakaró, varrta Lichtneckert Juliska. Pacificale, adta Aujedzky Adolfné, 4 ministránsing, kettőt varrt dr. Eisenbarth Károlyné, csipkét adta gróf Zichy Lujza, kettőt varrt Hübner Károlyné, csipkét adta gróf Zichy Lujza.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCAJA.

Kritikai észrevételek egy felolvasáshoz.

Irta: Dr. Reichardt Tamás.

(Folytatás.)

VI.

A kereszténység és a nő.

Sch. ur miután nagy vonásokban adta a nő helyzetét a különféle népeknél azt mondja: a római nő helyzete „hasonló volt a nők mai helyzetéhez.“ Azóta „keveset fejlődöttünk a nőkérdésben (!?)... pedig hol van hozzánk a nagyfényű világ. Sőt még nagy visszaesés is állott be a római világ után“... „A kereszténység nem kedvezett a nőnek.“ (!)

Álljunk meg egy kiséll!

Ha Bebel munkájában olvasok, ilyen, a történelmi igazsággal homlokegyenest ellenkező kijelentéseken nem csodálkozom; mert tudom, hogy munkája agitacionális célból készült, tehát célja

nem az igazság megállapítása, hanem a tendencia: minél gyűlöletesebb színben tüntetni föl a kereszténységet, minél jobban letagadni kulturális érdemeit. De hogy Sch. ur is fölcsapott a történelem-hamisító céh tagjainak, azon nagyon csodálkozom.

En Sch. urról nem tételtek föl célzatoságot, de azt igenis habozás nélkül merem kimondani, hogy keresztény-ellenes tendenciák szolgálatában álló egyoldalú műveket használt s azoknak véleményét kritikátlanul a magáévá tette.

De lássuk a bizonyítékokat.

Sch. urnak mint jogásznak tudnia kell, hogy miben állott a rómaiaknál a *patris potestas*; ismernie kell annak terjedelmét. A régi római családban az atya ugyiszólván korlátlan szuveren volt a családnak; neje ép úgy, mint rabszolgái és gyermekei többé kevésbé jognélküliek voltak. A férfi rendelkezett a nőnek vagyonával, munkarejével, sőt egész személyével. A nő hozományra a férfi tulajdonába ment át, feleségét még bérbe is adhatta, sőt meg is ölhette a nélkül, hogy ezért valaki felelősségre vonhatta volna. Ha a nő valakinek kárt okozott, ezért nem ő maga volt felelős, hanem a férj, akár csak a kiskorú gyer-

mekért. A férj aztán megboszulhatta magát feleségén, azt el is adhatta. Hogy milyen kegyetlen és barbár módon érvényesült sokszor a férfi uralma a nő fölött, erre elég *Plinius* tanubizonyságára hivatkozni, a ki azt mondja, hogy a régi-geknl nem ritkán a férfiak agyonverték feleségeiket csak azért, mert bort ittak, vagy a pincé- kulcsot csak kezükbe vették (Hist. nat. 14. 14. 2.); hangsúlyozom: anélkül, hogy azért bántódásuk esett volna.

Az igaz, hogy később a császárság idejében az apai hatalmat korlátok közé szorították, anélkül azonban, hogy azt teljesen megszüntették volna, lényegében továbbra is fennmaradt. A nőt vagyoniilag is függetlenítették ugyan, s a forumon is szerepelhetett, ugyanígy, hogy Cicero panaszkodik, hogy már nem a férfiak uralkodnak a nők fölött, hanem a nők a férfiak fölött; de ez az uralom nem váltik a nő dicséretére, ez nem emelte a nő méltóságát, mert erkölcsstelen alapja volt. Ez a női szeméremből és egész nőieségük- ből kivetkőzött és a szeméremtelenségben a férfiakon is túltevő nőnek az elpuhult és elasszonyosodott férfiakon való uralma volt. És mert nélkülözötte az erkölcsi alapot, csak addig tartott, míg

Papp Károly
Székesfehérvárott
Városház-tér, 5. szám alatt.
(Bejárata a Megyeház-utcáról.)
Mindennemű úri-, női-, gyermek- és egyen-ruhák, menyasszonyi kelengyék, függönyök, végárúk, valamint ágynemű-toll tisztítását elvállalom. — Gyász esetekben a legrövidebb idő alatti kiszolgálást ígérek. 2958 150—150

Mai lapunk 4 oldal.

Nagypénteken d. e. 9 órákor kezdődik a csonka mise, mely alatt a passiót éneklük a kar és a növendék-papok. A mise végeztével az Ol-társaságunknak a szent sírba való helyezése, majd pedig a szent beszéd következik. A szent beszédet Andriszék János bev. s. lelkes tartja. D. u. 3 órákor a papság együttesen fogja látogatni Krisztus koporsóját.

Nagyszombaton reggel 7 órákor tüszentelés, a husvét gyertya és a keresztút megadása, D. e. 9 órákor ünnepélyes szentmise. Délután 4 órákor a sz. Ferenczrendiek templomból, 5-kor a szemínáriumi templomból, 6 órákor a székes-egyházból, 7 órákor pedig a ciszterciák templomából ünnepélyes feltámadási körmenet indul.

A nagyheti lamentációk mindig d. u. 3 órákor kezdődnek. Szerdán Vogel Alajos, Sándy János és Weisenfeld János énekelik Jeremiás próféta siralmait, nagyszombaton Arany Imre, dr. Kneifel István és Lakatos Frigyes, nagypénteken pedig Szabó József, dr. Kneifel Ferenc és Ketskés Elek énekelnek.

— **A Rómába zárandoklók a megyés püspöknel.** Mult számunkban részletesen megírtuk a városunkból induló zárandokok utitervét. A lelkes zárandoksereg ma d. e. 11 órákor tisztelgett dr. Városvy Gyula megyéspüspöknel, s miután dr. Láng Ince szép beszéd kíséretében egyenkint bemutatatta a zárandoklók tagjait, a Főpásztor atyai szívénnek egész melegével szólott hozzájuk. A zárandokok úde: lélekkel és friss jó egészségben indultak a ma délutáni vonattal Adony-Szabolcs felé, hogy ott a Budapestről jövőkhöz csatlakozzanak.

A vajudó olasz vasuti sztrájk, a mely sokakat megrémített, zárandokaink utjába semmi akadályt nem gördített. Szintig nem hátráltatta Faludi Miksa dr. Nizza felé utazó társaságát sem.

— **Tornaclub.** A mult évben megalakult "Székesfehérvári Torna club" életében nevezetes fordulat állott be, a mennyiben a mult vasárnap dr. Knittelhoffer Károly alelnök elnökölte mellett tartott rendkívüli közgyűlésen egyhangú lelkesedéssel Turján József kir. tanács pengzúgyigazgatót választották az egylet elnökéül. Turján József rokonszenves egyénisége agilitása és a tornaügy iránti lelkesedése garantíát nyújt arra, hogy a tornaegylet életképesség fejlődék és felvirágozzék. Az egylet működő tagjainak száma már ma meghaladja a 60-at. Az alapszabályok módosítása folytán a rendes tagok évi díja 3 koronáról 10 koronára emelhetett, a pártoló tagok 2 koronát fizetnek. A módosított alapszabályok legközelebb a belügyminiszterhez torjesztetnek fel jóváhagyás végett.

egész világot képes volt kiemelni az erkölcstelen-ség mocsarából, hogy tiszta családi életet teremtet, hogy milliókat tudott lelkesíteni az önmegtartóztató életre, a kik fényes diadal arattak az eddig gyözhzetetlenek tartott érzékiség fölött.

A kereszténység az erkölcsi ember suly-pontját az érzékiekből a szellemiség szférájába emelte, kegyelmével a természetet megnevesítette s ezzel belönte a nő lealáztatásának legfőbb for-rását.

Nem gondolja-e Sch. ur, hogy a kereszténység az érzékiség illetén megfékezésével, mégis csak lendített valamit a nő sorsán?

Vagy talán nem hiszi, hogy a féktelen érzékiség a nő lealázására vezet? Akkor emlékeztem a modern anyagelvű kornak egy szegény-foltjára, a leánykereskedésre. Soha — a római császárság óta — ily ijesztő mérveket még nem öltött. Pedig még folyton növekvőben van, mert ennek oka, az érzékiség és erkölcstelenység írja san érte el még a legmagasabb pontot.

A nő újra árucikké lett olyan korban, amely állítólag az emberi jogok jegyében áll. Ettől a lealáztatástól csak a képes megmenteni, aki

— **Közigazdasági Bank és Takarékpénztár.** Tegnapi tartotta alakuló közgyűlést a városház nagytermében a Közigazdasági Bank és Takarékpénztár. A gyűlésen 70 részvényes jelent meg, a kik 1335 részvényvel 267,000 koronát képviselnek. Elnökül Pör Jakabot, jegyzőül dr. Steiner Jákót, hiteltisztül Kovács A. Sándort és Nyáry Gábort választották meg. Pör Jakab elnök bejelentette, hogy a 400,000 kor. alapítóknak 30%-a, 120,000 kor. befizettetett. Majd az alapszabályok olvastattak fel, a melyeket a közgyűlés csekély módosítással magáéva tett.

Igazgatósági tagokul 3 evre megválasztottak: Deutsch Aladár, dr. Hegedüs Loránt, Illés Károly, Káldor Dávid, Kronberger Lipót, Löwinger Mór, Pick József, Pör Jakab, dr. Radai Lajos, Rechnitzer Soma, dr. Steiner Jákó, Weisz Miksa, Wertheim Pál.

Az első három evre választmányi tagokká választottak: dr. Árkay Antal, Basch Adolf, Deutsch Gyula, Gerenday Gyula, Görög Kálmán, Heumann József, Havas Gábor, Knazovitzky Béla, Konrad Kálmán, dr. Lurja Aladár, Nemet János, Meisel Ödön, Márián Péter, Schubert Emil, Szakolczay Lajos, Schön Simon, ifj. Singer. J. József, Szagyety Miklós, dr. Vizeleki Frigyes és Vida Pál.

Felügyelő bizottsági tagokká lettek (a kiknek évi díjazását az első üzleti evre 200 koronában állapította meg a közgyűlés): Fischer Alfréd, dr. Horváth Lipót, Pick Samu, Pek János.

A délután megtartott igazgatósági ülésen megválasztották az új bank elnökéül dr. Ráday Lajos, alelnökéül Pör Jakab és dr. Saára Gyula, ügyésznek pedig dr. Steiner Jákó. A részvény-társaság működését a cégjegyzésnek a törvény-széknel való bejelentése után megkezdí. Ideiglenes helyisége a fűtőcan lesz, később pedig átköltözik dr. Steiner Jákó házába a színházszel szenkőzt.

— **Ipartestületi közgyűlés.** Impozáns módon nyilvánult meg a vasárnapi ipartestületi közgyűlésen a bizalom és tisztelet Say Ferenc az ipartestület volt elnöke iránt, a kit egyhangú lelkesedéssel újra a testület elnökévé választottak. Erdemeinek elismerése, munkájának megbecsülése volt e bizalomnyilvánulás, a mely becsületére válik az elnöknek ép úgy mint az ipartestületnek. Az iparosok részéről Penzes Imre, a hatóság részéről pedig Reé István rendőrfőkapitány üdvözölték szép szavakkal a megválasztott elnököt. A jegyző hivatalos óráinak kérdését oldották meg oly képen, hogy a 1. jegyző fizetését felemelték 1600 koronára ezzel szemben azonban a hivatalos óráit a következőkép állapították meg: hétköznapokon d. e. 9—12-ig, d. u. télen 2—6-ig nyáron 2—7-ig, vasárnap 9—12-ig. A pénztári hivatalos órái maradnak. (d. u. 5—7). E célszerű

képes megfékezni a legféltelenebb ösztönt az érzéki ösztönt.

A modern anyagelvű kor erre nem képes. Már azért sem, mert ő maga siet lerontani minden korlátot, mely az érzékiség utjában áll, mert a testiség kultuszában túlzás a rómaiakon, s a modern ember ép úgy nem lát bünt az érzékiség korlátlan kielégítésében mint a régi római.

Erre csak a kereszténység képes. Tartson bár elfogultnak és tulzónak Sch. ur, én mégis kimondom az én erős meggyőződésemet, melynek támogatására nem-keresztény tekintélyekre is hivatkozhatnám, hogy a modern világnak még szüksége lesz a kereszténység erkölcsi erejére, ha nem akar elrothadni erkölcstelenységében.

Igy lesz a kereszténység a jövőben is nélkülözhetetlen támasza a női méltóságának s a női jogoknak. De a kereszténység nemcsak a női méltóság elenségét gyöngyítette, hanem magát ezt a méltóságot is érvényre emelte.

Az összes pogány népek a nőben csak a söbbrendű lényt láttak, akiknek csak relatív értéke van. Mikor a kereszténység sz. Pállal hirdette, hogy az Isten nem tesz különbséget görög és római, szabad és rabszolga, férfi és nő között, mert

ujjilás azonban tetemes áldozatokkal jár, miért is a tagdíjakat 2 koronáról 3-ra emelték fel.

Havranek Antal a jövő tanonc-kiallítás 3 növendékének kitüntetésére 30 koronát adott át.

Uj előjárósági tagokká lettek: Havranek Antal, Escher Alajos, Niedermar Imre, Weisz Antal, ifj. Gyurkovics József és Nyitrai Pál.

D. u. 3 órákor tartotta az ipartestületi betegsegélyező pénztár a közgyűlést. A tisztelt cuculisták az idén is teljes számmal kirukkoltak, de semmibe sem tudtak belekapaszkodni. Ellen-örré: Petó Jánost választották.

VAIMÁR FERENC.

Egy derék, mindenki által nagyrabecsült polgártársunk hunyt el szombaton este 10 órákor. Egyike volt azoknak, a kik páratlan szorgalmuk és lelkiismeretességük, a mellett a kor színvonalán álló tudásukkal becsületet szereztek a kereskedői névnek. Mint ilyet tisztelték meg városunk pénzintézetei, midőn vezetőik sorába állították. Igazgatója volt a székes-fehérvári kölcsönös segélyező egyesületnek, igazgatósági tagja a Fejérmegyei Takarékpénztárnak és a Székesfehérvári Kereskedelmi Banknak. Mint virilista tagja volt Székesfehérvár törvényhatósági bizottságának. Halálát hosszas betegség előzte meg. Evék óta gyomorjaj gyötörte, mely rákka fajulván, hosszú szenvedés után kioltotta munkás és keresztényileg is példás életét. Szombaton meg-erősödvé a vallás vigasztalásának, este csendesen elhunyt. Nejevel, szül. Tamaskó Emiliával való 27 évi házasságából hat élő gyermek maradt, a kik igazi gyengéd szeretettel őrzik meg derék, mindenki által tisztelt atyjuk emlékét. Temetése tegnap d. u. volt nagy részvét mellett.

Köszönetnyilvánítás. Mindazok, kik megboldogult férjemnek Vaimár Ferencnek ravatalához koszoruvall vagy részvét nyilatkozattal járultak, ez uton fogadják halás szívből jövő köszönetemet. — Székesfehérvár, 1905 április 18-án. *Ozv. Vaimár Ferencné.*

— **Pályázati hírdetmény!** A nagyméltóságú följmívelésügyi m. kir. Minister Ur 1905. évi febr. hó 28-án 18450 szám alatt kelt rendelettel a gödöllői áll. méhészeti gazdaságban az 1905. év folyamán hat időszakos tanfolyam fog tartani a következő beosztás mellett: május hó 1—21 földműves kisgazdák, május hó 22—junius 11-ig erdőőrök, junius hó 15—28-ig lelkesek, július hó 1—21 és július hó 24, augusztus hó 13-ig néptanítók, végre augusztus hó 18—31-ig nők számára. Mindegyik tanfolyam hallgatói annak tartama alatt teljes ellátásban díjtalanul részülnek és ezenkívül azok részére, kik pályázati kérvényükben szorult anyagi helyzetüket igazolják s a m. kir. államvasutaknak a távolsági forgalom 7—16 vonalszakasza között levő valamelyik álló-

mindannyian egyik Krisztusban (Gal. 3, 28) ezzel kimondotta, hogy minden embernek, tehát a nőnek is absojút értéke van; ezzel kiállította az emberi, tehát egyuttal a női jogoknak magnai chartáját és halálós csapást mért minden zsarnokságra, mert megfosztotta azt *jogi feyzerétől.*

Nem gondolja-e Sch. ur, hogy ez is óriási lendített a nő sorsán?

De menjünk tovább.

Sch. ur az igazság követelményének mondja, hogy ne alkalmazzunk más mértéket a nő erkölcsi életének megítélésében, mint a férfiban. Nagyon helyes! De ezzel nem mond új dolgot. Az első, a ki elítélte a kettős morális elvét, a kereszténység volt. Tetszik ismerni a 6-ik és 9-ik parancsolatot, melyet nemcsak a nőre, hanem a férfira nézve kötelezővé tett. A modern világ ép úgy mint hajdan a római a férfi ifjúkori erkölcsi botlásait természeteknek találja és csak a nő botlásai fölött tör kéréhletlenül pácát; a kereszténység azonban sohasem használt ilyen hamis keltős mérleget.

(Folyt. köv.)

Gerenday Gyula

vászon, fehérmemű, rófos és rövid-
áru üzlete
Székesfehérvár, Nádor-utca.

Tetemesen leszállított árak!

Ajánlja hazai gyármányú vászon, aasztal-nemű, valódi rumburgi és szízielai kézi szőtt vászon és ányhuza-
tokra szolgáló damaszt és kanavász árakat. Schroll Benedek pamut vászon és sifon árúrártára. Legdrávatosabb férfi ingek,
gallérok, kszelők és nyakkendők. Kelengyéhez szükséges és megtelező női fehérmemű és kéz ágymemű. Mérték utáni megre-
delésre bármely fehérmemű gyorsan és pontosan elkészítetik. Csecsemők részére készletben ingercska, szövet és kötött újs
hosszúárna, pólya-kötő, bálcsó és kocsitakarók, gumi-lepedő, azalag, csokor. Szövet ág- és aasztaltartók, csipke és szövet
függönyök. Torontáli, Amxistzer és tápeztri szalon és futó szőnyegek. Gyapjú és teveszőle ágylakású, levarozott Kaszmir, Klotl
és selyem paplanok. Dívatos ruha szövetek, Cosmanosi mosókelme és otyom-kelmék. Szalag, csipke, fátyal, dívatos évek.
vállfüző, esernyők. Nagy választék keztű- és harisnyából. Lászter és mosható kőnyel. 2660 104—95

másról jönnek, a személy és vegyes vonatok 2-ik kocsiosztályában, érvényes felárú menetszámjegy váltására jogosító igazolvány küldetik, melynek ára a visszautazás költségével együtt a tanfolyamról való elutazáskor fog megtérülni. Minden egyes tanfolyamra 20—20 hallgató vétetik fel. A pályázni szándékozókat felhívjuk, hogy egy koronás bélyeggel ellátott folyamodványukat, melyben a foglalkozásuknak megfelelő tanfolyamra való felvételüket kérelmezik, a m. kir. földmivélségi miniszterhez címezve, felettes hatóságuk útján a földmivészek és más foglalkozásuknak pedig községük előjáróságának ajánlásával ellátva — az illető tanfolyam kezdete előtt legalább egy hónappal — nyújtsák be.

— **Szép kilátások.** Nem valami nagy lelki örömmel olvastuk a Z. H. legutóbbi számában az alábbi cikket:

Szétoszló színtársulat. Micsely György színtársulatához, nem lesz többé szerencsése a vidéknek. Társulatát feloszlatja s virágvasárnapon új társulatot szervez, amelyre elvonul a budapesti népligetbe, ahol egy nyári színházat vásárolt. Zalaegerszeg nem nagyon sajnálja, hogy Micsely elvonul e színikeretből, mert legutóbb nem bucsuztunk valami érzékenyen. Harminc előadás helyett huszonhárom kaptunk és sokan talán még most is őrzik a nyakukon felejtett bérlet szelvényeket. De nemcsak a bérlet-szelvények maradtak itt, hanem néhány árva maradt színész is, akik nem áldva emlegették bucsuzó nélkül távozott direktorukat. Legyen áldott Micsely ur haldokló társulatának emléke s babér és bankó hulljon a népligeti arénára. Mi nem irigyeljük a dicsőséget, de nem is bérelünk a bérletben.

A múltak tapasztalataiból következtetve nincs okunk lapírsunk ezen híradásának igazságában kételkednünk. Így aztán a jövő színevadhoz fűztöt reményeink éppen nem lehetnek valami rózsásak.

— **Meghívás.** A baracscai közbirtokosság 1905. évi május hó 7-ik napján d. u. 3 órakor a baracscai községhez a tanácskozási nagytermekben gyűlést tartja, amelyre az érdekelte közbirtokosok tisztelettel meghívattak. Határozatok: 1. Számvizsgáló bizottság jelentése. 2. Határozathozatal a rendelkezésre álló készpénz felosztása tárgyában. 3. Az ugynevezett első korsmára Baracska községével kötött adásvételi szerződés elfogadása és annak aláírására meghatalmazottak kiküldetése. 4. Knausz József ercsi lakos ingatlanaira a baracscai közbirtokosság javára bekebelezett zálogjog törlesztésének engedélyezése ügyében határozathozatal. 5. A netán még függőben maradó ügyek lebonyolítására végrehajtó-bizottság kiküldetése. 6. A temetői gödör megvételére Csonotos Andor ur által tett ajánlat tárgyában számvizsgáló bizottság jelentése és határozathozatal. 7. Indítványok. — Kelt Baracska, 1905. április hó 1-én. — A baracscai közbirtokosság számvizsgáló bizottsága.

— **Elfogott rablógylók.** A soponyai gyilkosság és a nagyláng kasszarablás tettesei kézrekerültek. A csendőrség két heti nyomozás után a Tapolca melletti gubácsi erdőben a hó 13-án körülkerítette őket s négyet letartóztatott közülük, míg kettő elmenekült. A letartóztatottakat, névszerint Kolompár Györgyöt, Kolompár Józsefet; Lakatos Józsefet és Lakatos Dezsőt a cserdörök f. hó 14-én kísérték át a székesfehérvári kir. ügyészség fogházába. A letartóztatott cigányok természetesen tagadnak, ámbar többen felismerik bűnösök azokat, kik a gyilkosság és kasszarablás elkövetésének napjaiban Soponya és Nagyláng környékén tartózkodtak. Az elmenekült két cigány egyike Lendvai István a 17 honvédegyalgezered egy katonaszökevénye, akit már régóta keresnek.

— **Ez is ok a halálra.** Szalay Anna család-leány Velencén volt szolgálatban. Egyszerre eszébe jutott, hogy megvált az asszonyától, a ki azonban ragaszkodott felemondási íjőhöz. A leány annyira dühbe gurult e miatt, a szerinte méltatlan eljárás miatt, hogy egy jó pohár feloldott mosó szódát öntött háborgó indulataira. A mosó szóda nem lévén limonádé, megkezdte munkáját s egy hétig pokoli kínokat okozván a szerencsétlen leányzóknak, tegnappelt kioltotta ifjú életét. Ebből az esetből is lehet tanulni.

Az Egyházmegyei Könyvnyomtatásban egy jó házból való fiu tanulónak felvételik.

Az Örökimádás templomáról.

Írta és felelvasta: ZALAI MIHÁLY.

Áldott emléktü Erzsébet királynéknak felelhetetlen alakja elevenedik meg ma előttem, midőn a székesfehérvári oltáregyesület vezetősége felkért, hogy az Erzsébet örökimádási templom javára rendezendő ünnepeken felolvassak. A szeretet, a hála érzelme kell, hogy felébredjen minden magyar szívében az ő nagy alakja iránt, viszonzásul azért a nagy szeretetért, melyel nemzetünket oly nehéz időkben emelte nemes szívéhez, mikor a magyarnak nagyon, de nagyon kevés barátja volt. Csak néhány adatot óhajtok itt felsorolni, melyek irántunk való részvételt, gyengéd figyelmét és szeretetét bizonyítják.

Már mint menyasszony gróf Majláth Jánostól kezd tanulni a magyar nyelvet; egy bekezdésének napján pedig 586 magyar politikai fogoly kezéről hullott le a bilincs; a kik midőn visszatérhettek szeretet családjuk körébe, hán ezen emlegették áldólag Erzsébet nevet, akit emberi szív legnemesebb érzelmei: részvét és szeretet tettek a magyarok előtt egyszerre ismeretessé.

Hogy második gyermekét az első magyar királyné nevére Gizellára keresztelteti, nem pusztá véletlen. Vallásos jámborságából eredő gyengéd figyelmét Magyarországot iránt 1868-ban megható elhatározásával tette feltűnővé; ekkor született leányát Magyarországot égi patronájá, szűz Mária iránti tiszteletből, Máriára keresztelteti. 300 esztendő óta első eset, hogy a királyi család sarja magyar földön születik. Az 1869-ben felállított honvédség első zászlajára a szalagot ő maga hímte; 1877-ben a vöröskereszt-egyesület magyarországi főlkjait ő alakítja meg; a megnyitó gyűlésen személyesen elnököl. Ez az egyetlen eset, hogy nyilvánosan szerepel, ekkor is a nő legszebb hivatásában: a szenvedések enyhítésében... Csodálkozhatunk-e ennyi figyelem, ennyi jószág láttára, ha legjobbjaink „ünnérszépű és anyagi jószágú királynénak”, „a haza védelőasszonyának”, „örangyalának” nevezik, i ki saját szavai szerint „őszinte vonzalommal és meleg rokonszenvvel viseltetik a nemes magyar nemzet iránt”.

De ezt a szerető szívet az anyai fájdalom legnagyobbika teszi gyógyíthatatlan betegé, midőn egyetlen fiát, Rudolf magyar királyt, 1889. jan. 30-án elvesztette. A szörnyű való halálára göröcsök zokogásban tört ki, majd összeszedte lelki erejét s maga tudatta a királlyal a lesújtó hírt, s mint örangyal vigasztalta az anyai fájdalmak sulya alatt összerokadó királyi férjét, hogy mentse a kétségbeesését.

Az elnyomott anyai szív fájdalma a keserves napok elmúltával kitört s nem távozott, nem enyhült egész haláláig. Bánata volt egyedüli társasága; ezzel járja be az országokat, tengereket, hegyeket s mosoly többé nem jött ajakára.

Midőn 1896-ban az ő kedves magyar nemzete Magyarországot ezredéves fennállásának nagy ünnepét ülte, ő is eljött s ott volt a Mátyás templomban tartott „Te Deum”, hol ő volt a lelkesedés és érdeklődés legfőbb tárgya. Abban a ragyogó környezetben mindenkit meghatótt az egyedül rajta uralkodó gyász és szomorúság; úgy állt ott, mint az anyai fájdalom élőszobra. Vaszary Kórus, az ország bíboros főpapja, nemzete szívéből veszi a történelmi nevezetességű szavakat, midőn ekként köszöntötte: „Légy üdvöz, légy áldott felséges királyném! fogadd el e templomban, hol megkoronáztattál, legmelyebb hódolatunkat, legőszintébb szeretetünket, mindig tanúsított jószágodért és szeretetedért. Áldólag emlékezünk, hogy midőn nemzetünk anyjává lettél, édes anyai nyelvünkön szólottál hozzánk”.

1897. október 30-án látta őt a nemzet utójára, midőn egy egész hónapig budai tartózkodás után a királyljal Bécsbe utazott. Itt keresni lelki és testi fájdalmára bejárja Európa legszebb tájait, órákig elkeltát Sztáray Irma grófnő társaságában a szalad természet ölen, hol legalább megtalálta a rokonságot a természet néma csendje és lelkének lehangoltsága között.

Mégegyszer feldobban szívének irántunk

táplált érzelme, midőn táviratilag megköszönte a német császárnak, hogy Budán oly gyönyörű és szívhez szóló felköszöntőben emlékezett meg az ő „szeretett magyar nemzetéről”.

1898. szeptember 10-én a világhírű szépi Genfi tó partján egy orgyivok, nemelen anarchista törével átszurta azt a nemes szívet, mely bennünket annyira szeretett. Tragikum, hogy királyné volt. Mi magyarok vesztettünk benne legtöbbet. Hisz ő volt a szelid galamb, ki meghozta a nemzet hányatott hajójának a béke olajágát, midőn a politikai vízőzönben már-már elsüllyedt.

Gyászos halála után rövid néhány hónap alatt a nemzeti kegyelet filléreiből százazrek gyűltek össze, hogy Budán, a királyi palota mellett, a nagy királynéhoz méltó szobor hírdése az utókornak a magyar nemzet ragaszkodását, szeretetét felelhetetlen királynéja iránt. A király pedig a magyarországi Szent-Erzsébet rendet alapította, hogy szeretett hivatásának örök emléket állítson. Buzgó katolikus hölgyek lelkében pedig azon *nagyszerű* eszme, azon *magasztos* gondolat fogamzott meg, hogy közadakozás útján templomot emeljünk a főváros falai között Erzsébet királyné emlékeztérére, mely a legfőbbeszebb Ol-társiszség örökimádásának legyen szentelve. (Vége köv.)

IRODALOM.

Cimbalom gyakorlatok. A cimbalmozó közönség örömeire, ismételten egy hézagpótló s nélkülözhetetlen új tananyaggal gazdagította a cimbalom irodalmi tananyagát Erdélyi Dezső, a budapesti Nemzeti Zenede tanára. „Tremoló- és trilla gyakorlatok”-ok címen jelent meg az új füzet 11 oldal terjedelemben s igen szép fülbemásozó 12 gyakorlattal, a tremoló- és trilla fejlesztésére. A kellő utasítással ellátott füzet ára: 2 korona. Kapható a szerzőnél, III. ker., Lajos-utca 98. sz. Budapesten.

Bodajkon Fehérmegyében egy villa 4 szobával, hozzá tartozó mellékhelyiségekkel azonnal eladó. Cim a kiadó-hivatalban.

Kárpitos butor-raktár.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy **kész kárpitos-munkákból** u. m. garnitúrák, ebédlő-divánok, ottománok stb. stb.

raktárt tartok

a Megyeház-tér 13. és Simor-utca 22. szám alatt.

Elválllok továbbá mindennemű kárpitos és díszítő munkákat, valamint **szobák tapétázását**, ugyszintén a kiválasztott minta és rajz szerinti megrendeléseket a legutányosabb árban!

Feltétlen megbízhatóság, elsőrendű munkák

Kiváló tisztelettel

Vida Elek

2965

kárpitos és díszítő. 67—54